

7. Altman E.I., Hotchkiss E. Corporate Financial Distress and Bankruptcy: Predict and Avoid Bankruptcy, Analyze and Invest in Distressed Debt. 3rd ed. John Wiley & Sons, 2006. 368 p.
8. Altman E.I., Hartzell J., Peck M. Emerging Market Corporate Bonds – A Scoring System. Salomon Brothers Inc. 1995. P. 391-400.
9. Balcaen S., Ooghe H. 35 years of studies on business failure: an overview of the classic statistical methodologies and their related problems. *The British Accounting Review*. 2006. Vol. 38. P. 63-93.
10. Матвійчук А.В. Моделювання фінансової стійкості підприємств із застосуванням теорій нечіткої логіки, нейронних мереж і дискримінантного аналізу. *Економіка та держава*. 2010. № 9. С. 24-28.
11. Поддєрьогін А.М., Білик М.Д., Буряк Л.Д. Фінанси підприємств: підручник. 8-ме вид., перероб. та доп. Київ: КНЕУ, 2013. 519 с.
12. Школьник І.О., Боярко І.М., Дейнека О.В. Фінансовий аналіз: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2016. 368 с.
13. Партин Г.О., Загородній А.Г. Фінанси підприємств: навч. посіб. 3-тє вид., перероб. і доп. Львів: ЛБІ НБУ, 2003. 265 с.
14. Бланк І.А. Фінансовий менеджмент: навч. курс. 2-ге вид., перероб. і доп. Київ: Ельга, Ніка-Центр, 2004. 656 с.

УДК 658.5:004.9:330.131.7

*Анашкін А. О.,
здобувач третього (науково-освітнього) рівня вищої освіти
ступеня доктора філософії
Центральноукраїнський національний технічний університет
м. Кропивницький*

ЦИФРОВІЗАЦІЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІЧНОЮ СТІЙКІСТЮ ПІДПРИЄМСТВ У КРИЗОВИХ УМОВАХ

В умовах сучасних трансформацій світової економіки, що супроводжуються високим рівнем невизначеності, кризовими явищами та посиленням глобальних ризиків, питання забезпечення економічної стійкості підприємств набуває стратегічного значення. Особливої актуальності ця проблематика набуває в Україні, де додатковим чинником дестабілізації виступає воєнний стан, що зумовлює необхідність швидкої адаптації бізнесу до нових умов функціонування. У таких обставинах традиційні методи управління втрачають ефективність, що обумовлює потребу у впровадженні цифрових підходів до організації управлінських процесів.

Цифровізація системи управління економічною стійкістю підприємств виступає ключовим інструментом підвищення їх адаптивності та конкурентоспроможності. Вона передбачає комплексну трансформацію бізнес-процесів на основі інтеграції цифрових технологій, що дозволяє забезпечити більш гнучке, оперативне та ефективне управління. Як свідчать сучасні дослідження, цифрові технології, зокрема CRM- та ERP-системи, аналітичні платформи, хмарні сервіси та інструменти штучного інтелекту, відіграють важливу роль у підвищенні ефективності діяльності підприємств, мінімізації ризиків і збереженні їх конкурентних позицій у кризових умовах [1].

Сутність економічної стійкості підприємства в умовах цифрової економіки полягає у здатності забезпечувати стабільне функціонування, ефективно реагувати на зовнішні та внутрішні виклики, а також зберігати потенціал для розвитку. В умовах цифровізації ця категорія набуває нових характеристик, пов'язаних із необхідністю інтеграції цифрових інструментів у систему управління, формування нових бізнес-моделей та підвищення ролі інформації як ключового ресурсу. Стратегічна стійкість підприємства визначається не лише фінансовими показниками, але й рівнем його інноваційності, гнучкості управління та здатністю до швидкої трансформації [2].

Особливу роль у забезпеченні економічної стійкості відіграє впровадження цифрових інструментів управління. Автоматизація бізнес-процесів дозволяє знизити витрати, підвищити продуктивність праці та мінімізувати вплив людського фактора. Використання ERP-систем забезпечує інтеграцію різних функціональних підсистем підприємства, що сприяє підвищенню прозорості управління та оперативності прийняття рішень. CRM-системи, у свою чергу, дозволяють ефективно управляти взаємовідносинами з клієнтами, підвищуючи рівень їх задоволеності та лояльності.

Значний потенціал для підвищення економічної стійкості підприємств мають аналітичні платформи та технології обробки великих даних. Використання інструментів Business Intelligence дозволяє здійснювати глибокий аналіз діяльності підприємства, прогнозувати попит, оцінювати ризики та формувати обґрунтовані управлінські рішення. Це створює передумови для переходу до концепції data-driven management, яка базується на використанні даних як основи для прийняття стратегічних рішень.

Не менш важливим є впровадження хмарних технологій, які забезпечують доступ до інформаційних ресурсів у режимі реального часу, незалежно від географічного розташування підприємства. У кризових умовах, зокрема в умовах воєнного стану, це дозволяє забезпечити безперервність бізнес-процесів, зберегти доступ до даних та організувати віддалену роботу персоналу. Хмарні рішення також сприяють зниженню витрат на IT-інфраструктуру та підвищенню гнучкості управління.

Водночас цифровізація відкриває нові можливості для розвитку електронної комерції, яка стає важливим каналом збуту продукції та послуг. Перехід до онлайн-продажів дозволяє підприємствам зменшити залежність від фізичної інфраструктури та забезпечити стабільність доходів навіть у періоди обмежень або руйнування логістичних ланцюгів. Як показують дослідження, підприємства, які активно використовують цифрові канали збуту, мають вищий рівень адаптивності до кризових умов.

Важливим аспектом цифровізації є також трансформація фінансового управління підприємством. Використання цифрових фінансових інструментів дозволяє підвищити ефективність управління фінансовими потоками, забезпечити прозорість операцій та своєчасність прийняття фінансових рішень. Дослідження підтверджують, що цифрова трансформація фінансового менеджменту є необхідною умовою забезпечення стабільності підприємства в умовах кризових явищ [3].

Разом із тим, цифровізація системи управління економічною стійкістю підприємств супроводжується низкою викликів. Серед основних проблем слід виділити високі витрати на впровадження цифрових технологій, недостатній рівень цифрової грамотності персоналу, складність інтеграції нових систем у існуючі бізнес-процеси, а також зростання кіберзагроз. В умовах цифрової економіки питання кібербезпеки набуває особливої актуальності, оскільки порушення інформаційної безпеки може призвести до значних фінансових та репутаційних втрат.

У зв'язку з цим важливим завданням є формування ефективної стратегії цифрової трансформації підприємства, яка повинна враховувати специфіку його діяльності, рівень розвитку цифрової інфраструктури та зовнішні умови функціонування. Така стратегія має передбачати поетапне впровадження цифрових технологій, розвиток цифрових компетенцій персоналу, забезпечення кібербезпеки та інтеграцію цифрових рішень у всі сфери діяльності підприємства.

Отже, цифровізація системи управління економічною стійкістю підприємств у кризових умовах є комплексним процесом, що охоплює всі аспекти діяльності підприємства та спрямований на підвищення його адаптивності, ефективності та конкурентоспроможності. Вона виступає не лише інструментом подолання кризових явищ, але й важливим чинником довгострокового розвитку підприємства. Подальші дослідження у цьому напрямі мають бути спрямовані на розробку інтегрованих моделей цифрового управління, які забезпечуватимуть синергію між технологічними інноваціями та економічною стійкістю підприємств.

Список використаних джерел:

1. Єлісеєв, В., & Бай, С. Цифровізація у забезпеченні стійкості торговельних підприємств. *Scientia fructuosa*, 2025. 4(162), 38–54. [http://doi.org/10.31617/1.2025\(162\)03](http://doi.org/10.31617/1.2025(162)03).
2. Островерхов В. М., Качмарський І. В. Особливості стратегічної стійкості підприємств в умовах цифрової економіки. *Вісник Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля*. 2025. № 3 (289). С. 48–53. DOI: <https://doi.org/10.33216/1998-7927-2025-289-3-48-53>.
3. Бадяєв О. Цифрова трансформація фінансового управління підприємством в умовах кризи // *Modeling the Development of the Economic Systems*. 2024. № 2. С. 253–258. DOI: <https://doi.org/10.31891/mdes/2024-12-33>.